

Asia: VN/17651/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsälain muuttamisesta ja siihen liittyvistä asetusluonnoksista

Lausunto hallituksen esityksen muutosehdotuksista

Metsälain soveltamisalan rajaaminen liittyen puolustusvalmiuden turvaamiseen (2 §)

Sahateollisuus ry pitää tarkoituksenmukaisena esitystä, jonka mukaan metsälakia ei sovellettaisi Puolustusvoimien aloitteesta puolustusvalmiuden turvaamiseksi toteutettaviin välttämättömiin toimenpiteisiin. Kyseiset toimenpiteet eivät liity metsätalouden harjoittamiseen.

Eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuu ja siihen liittyvät uudistamisvelvoite (2 a §, 5 § ja 8 §)

Sahateollisuus ry pitää eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun määritelmän lisäämistä metsälakiin tarpeellisenä. Määritelmä mahdollistaa eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuuseen liittyvästä uudistamisvelvoitteesta säättämisen.

Sahateollisuus ry kannattaa velvollisuutta huolehtia metsän uudistumisen edellytyksistä myös eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä. On tärkeää, että myös jatkuvan kasvatuksen hakkuissa huolehditaan metsikön riittävästä kasvusta ja uudistumiskyvystä.

Metsän uudistamisilmoitus (14 a § ja 23 a §)

Sahateollisuus ry kannattaa metsän uudistamisilmoitusta koskevan velvoitteen säättämistä metsälakiin. Ilmoitusvelvoitteen toimivuus edellyttää, että sen noudattamista valvotaan tehokkaasti ja valvontaan varataan riittävät resurssit.

Metsänkäyttöilmoitus (14 §)

Sahateollisuus ry ei näe estettä henkilötunnuksen ja y-tunnuksen toimittamiselle edellyttäen, että henkilötunnuksen ilmoittamista koskeva vaatimus kohdistuu vain maanomistajiin ja muihin yksityishenkilöihin.

Metsäteollisuusyrityksen työntekijän tulee voida tehdä ilmoitus yrityksen puolesta käyttämällä vain yrityksen y-tunnusta. Työntekijän oman henkilötunnuksen ilmoittamista ei tule edellyttää.

Muutoksenhaku ja automaattinen päätöksenteko (23 §, 23 b §ja 14 §:n 4 mom.)

Sahateollisuus ry kannattaa muutoksenhakua ja siihen liittyvän oikaisuvaatimusmenettelyn mahdollistamista Suomen metsäkeskuksen päätöksiin. Ehdotetut lisäykset nopeuttavat päätöksentekoa ja mahdollistavat lupapäätösten automatisoinnin.

Metsärikos ja metsärikkomus (18 §)

Sahateollisuus ry kannattaa seuraamuksen säätämistä metsän uudistamisilmoituksen laiminlyönnistä. Metsärikkomus on kuitenkin hallinnollisen ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukseksi järeä. Hallinnollinen seuraamusmaksu olisi oikeampi tapa sanktoida ilmoituksen tekemättä jättäminen.

Esityksen vaikutukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Muut huomiot

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Pykäläkohtainen lausunto

8 a § Metsän uudistumisen edellytykset eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä

Sahateollisuus ry pitää tärkeänä, että myös eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä valvotaan metsän uudistumisen edellytysten toteutumista.

Ehdotetussa pykälässä arvioinnin kohteena ovat uudistumisen kannalta oikeat tekijät. Sääntelyn perusteella jää kuitenkin epäselväksi, milloin uudistumisen edellytysten katsotaan täyttyvän asetuksen edellyttämällä tavalla.

Liite, Metsikön kasvatuskelpoisen puuston määrä kasvatushakkuun jälkeen

Sahateollisuus ry pitää metsälain valvonnan kattavuuden ja kustannusvaikuttavuuden parantamista kannatettavana. Lakisääteisiä vähimmäisrajoja ei kuitenkaan tule määritellä ensisijaisesti kaukokartoitus pohjaisen valvonnan teknisten tarpeiden perusteella. Arvioinnissa käytettävien muuttujien tulee kuvata luotettavasti puuston todellista tilaa ja mahdollistaa metsänhoidollisesti tarkoituksenmukaiset toimenpiteet.

Runkoluku soveltuu puuston määrän arviointiin ensisijaisesti ensiharvennusvaiheen metsissä. Varttuneemmissa kasvatusmetsissä pohjapinta-ala kuvaa runkolukua paremmin puuston määrää ja kehitystä, koska siinä otetaan huomioon myös puuston järeys.

Asetusluonnoksen mukaan runkolukua käytettäisiin muussa pohjoisessa Suomessa puuston keskipituuden ollessa alle 13 metriä. Runkolukuperusteinen arviointi ulottuisi siten myös 11–13 metrin keskipituusvaiheessa oleviin puustoihin, joihin voi pohjoisen Suomen olosuhteissa kuulua ensiharvennusvaiheen metsien lisäksi varttuneempia kasvatusmetsiä.

Pohjoisessa Suomessa puuston pituuskasvu hidastuu ja päättyy aikaisemmin kuin puuston läpimitan kasvu. Tämän seurauksena puuston tilavuus voi kasvaa, vaikka metsikön runkoluku pysyy ennallaan. Näissä varttuneissa metsissä pohjapinta-ala kuvaa runkolukua paremmin puuston tilavuuden kehitystä.

Metsähallituksen valtion metsiä koskevan aineistotarkastelun perusteella yli 30 prosenttia muun pohjoisen Suomen pohjapinta-alalla painotettuun 11–13 metrin keskipituusvaiheeseen sijoittuneista havupuuvaltaisista suunnitelluista harvennushakkuista ei täyttänyt ehdotettua runkolukuperusteista lakirajaa. Pohjapinta-alaan perustuvassa tarkastelussa 99 prosenttia samasta aineistosta täytti ehdotetun pohjapinta-alarajan. Kyseiset metsät oli jo harvennettu aikaisempien metsänhoidon suositusten mukaisten harvennusmallien mukaisesti.

Runkolukukriteerin soveltaminen varttuneisiin metsiin voi estää metsänhoidollisesti perusteltuja harvennuksia, viivästyttää hakkuita ja aiheuttaa merkittäviä operatiivisia vaikutuksia metsätalouden toteutukseen.

Sahateollisuus ry esittää, että muussa pohjoisessa Suomessa siirrytään pohjapinta-alaan perustuvaan arviointiin puuston keskipituuden ollessa vähintään 11 metriä. Arviointiperuste olisi tällöin sama kuin suojametsäalueella sekä Inarin, Kittilän, Muonion, Savukosken, Sallan ja Sodankylän kunnissa.

Asetusluonnoksen pituusluokitus on liian karkea huomioimaan maantieteellisiä eroja, kasvupaikkojen vaihtelua ja puulajikohtaisia kasvudynamiikkoja. Pituusluokkia tulee lisätä, jotta varttuneemmille puustoille voidaan määritellä tarkoituksenmukaiset pohjapinta-alarajat.

Ehdotettujen lakirajojen tulee mahdollistaa metsänhoidon suositusten mukainen metsien käsittely. Valvonnan tekniset tarpeet eivät saa johtaa ratkaisuihin, jotka rajoittavat metsänhoidollisesti tarkoituksenmukaisten toimenpiteiden toteuttamista.

Esityksen vaikutukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Valtioneuvoston asetusluonnoksen vaikutuksia ei ole arvioitu riittävän kattavasti.

Ennen esityksen viemistä eteenpäin tulee Suomen metsäkeskuksen aineistojen perusteella selvittää, kuinka paljon varttuneita metsiä jäisi runkolukuperusteisen arvioinnin piiriin. Lisäksi tulee arvioida ehdotettujen muutosten vaikutukset puuston kasvuun, hiilensidontaan, metsänhoidon käytännön toteutukseen ja puun saatavuuteen.

Vaikutusarvioinnissa tulee tarkastella myös muutosten vaikutuksia puuntuotantoon, pitkän aikavälin hakkuumahdollisuuksiin sekä puunsaantiin.

Edellä esitetyillä perusteilla Sahateollisuus ry katsoo, että valtioneuvoston asetuksen liitettä A ja siihen liittyviä perusteluja tulee tarkistaa ja muuttaa ennen asetuksen hyväksymistä.

Muut huomiot

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Lausunto maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnoksesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Lindell Pirita
Sahateollisuus ry